

PROJEKT MEDICINA NA NAŠEM DVORIŠČU PROJECT MEDICINE IN OUR BACKYARD

Ana Hartman
Mateja Strašek

ABSTRACT

Nowadays natural habitats are disappearing around the world at an alarming rate. Often they are losing to industrial and economic development.

The treasures these habitats carry are often not well known.

Slovenia, which has only 0,014 % of the planet's land surface, is a home to 1 % of all known species of plants and animals. In this country 25 000 plant and animal species are catalogued, but the experts assume that there are many more.

It is very important that students know, that we must protect the natural habitats with different species of plants and animals because of our survival.

POVZETEK

Danes gozdovi in drugi naravni habitati izginjajo zaskrbljujoče hitro.

To dogajanje je posledica industrijskega in ekonomskega razvoja naše družbe, katere člani se premalo zavedamo pomena ohranitve naravnega okolja za obstoj človeške vrste.

Slovenija, ki obsega le 0,014% vsega kopnega na našem planetu, je dom za 1 % vseh poznanih vrst rastlin in živali. Imamo 25 000 opisanih vrst, vendar jih po predvidevanjih strokovnjakov sistematikov tu živi veliko več.

Dijaki bi morali v času šolanja pridobiti osnovno znanje o varovanju naravnega okolja, ki ima bistven pomen za preživetje človeške vrste.

KLJUČNE BESEDE

naravni habitati, rastlinske in živalske vrste, varovanje okolja, zdravilne rastline, biodiverziteteta, internet

KEY WORDS

natural habitats, plants and animal species, protection of the nature, medicinal herbs, biodiversity, Internet.

UVOD

Leta 1992 je v Riu de Janeiru potekala okoljska konferenca Združenih narodov, na kateri je bila sprejeta konvencija o biotski raznovrstnosti. Države podpisnice se v njej zavzemajo, da bodo ohranjale domorodne rastlinske in živalske vrste. Slovenija je to konvencijo ratificirala leta 1996. Naša država sodi v skupino evropskih držav, ki imajo visoko biodiverziteteta, saj naj bi na našem ozemlju po ocenah strokovnjakov uspevalo približno 50 000 rastlinskih in živalskih vrst. Med rastlinami je kar 46 vrst endemitov (endemiti so vrste, ki uspevajo samo v določenem okolju). Žal pri proučevanju in varovanju tega naravnega bogastva zaostajamo za državami, ki imajo veliko manjšo biološko pestrost, kot jo imamo mi.

VSEBINA PROJEKTA

Vsebina projekta je namenjena preučevanju zdravilnih rastlin, ki uspevajo v bližnji okolici (na dvorišču) in so pogosto ogrožene zaradi nepravilnega ravnanja človeka z okoljem.

V projektu na naši šoli bo raziskanih trideset rastlin, za katere bodo dijaki pripravili spletne strani na internetu v slovenskem in angleškem jeziku in na katerih bodo za posamezno rastlino predstavili:

- ime vrste rastline v angleščini, slovenščini in njeno strokovno ime (latinsko),
- slikovno upodobitev rastline, za katero bodo uporabili fotografije iz strokovne literature; fotografije, ki smo jih posneli z digitalnim fotoaparatom, in videoposnetke, ki smo jih posneli z digitalno videokamero,
- opis rastline in njeno razširjenost,
- zdravilne dele rastline,
- seznam bolezni, ki jih lahko zdravimo z določeno zdravilno rastlino,
- zanimive recepte za pripravo zdravilnih pripravkov,
- ogroženost rastline.

Zelo podobno kot smo zasnovali potek projekta mi, delajo tudi v drugih sodelujočih državah, to pa so Suriname, Nepal, Makedonija, Indija, Latvija. Za sporazumevanje med sodelujočimi je na internetu odprta elektronska konferenca:

<http://groups.yahoo.com/mygroups>

Slika: naslovna spletna stran projekta

Časovni potek projekta

Projekt poteka od oktobra 2000 do decembra 2001, vsebinsko in časovno je razdeljen na deset faz.

FAZE	AKTIVNOSTI	ČAS
Faza 1	Oblikovanje skupin, ki bodo sodelovale v projektu.	oktober 2000
Faza 2	Predstavitve sodelujočih držav, razredov, dijakov in učiteljev po e-pošti in po elektronski konferenci.	oktober 2000
Faza 3	Zbiranje podatkov o zdravilnih rastlinah in fotografiranje teh rastlin.	november–december 2000
Faza 4	Zbiranje podatkov o zdravilnih učinkih izbranih rastlin.	januar–februar 2001
Faza 5	Analiziranje in urejanje zbranih podatkov, ter izmenjava le teh v okviru celotne projektne skupine.	marec 2001
Faza 6	Izdelava spletnih strani, razprava o opravljenem delu po elektronski konferenci.	april 2001
Faza 7	Zbiranje videogradiva in primerjava le-tega ter priprava tega gradiva za prikazovanje na spletnih straneh.	april 2001
Faza 8	Dokončanje individualnih projektov.	april–maj 2001
Faza 9	Priprava mednarodnega projektne videa in skupne spletne strani projekta ter izdelava CD-ja.	maj–junij 2001
Faza 10	Obveščanje mednarodnih organizacij, vlad in različnih medijev o pomenu ohranjanja biodiverzitete.	julij–december 2001

Cilji projekta Medicine in our backyard

- V projektu sodelujejo učitelji in dijaki iz šestih držav, njihovo sodelovanje temelji na komunikaciji po internetu,
- sodelujoči želijo s svojim delom opozoriti na dragoceno vrednost zdravilnih rastlin, ki uspevajo v naravnih habitatih širom po svetu, ter na njihovo ogroženost
- pri raziskovanju zdravilnih rastlin in okolja, v katerem te uspevajo, bodo naši dijaki poglobili svoje znanje naravoslovja in ga bodo zaradi zahtev projekta povezali še z znanjem informatike in tujega jezika.

Pričakovani rezultati projekta

- Dijaki bodo izdelali spletne strani na internetu in videodokumentacijo o zdravilnih rastlinah, ki uspevajo v njihovi bližnji okolici ("na njihovem dvorišču"),
- glavni koordinator projekta bo zbral prispevke sodelujočih iz vseh šestih držav in jih predstavil na CD-ju.

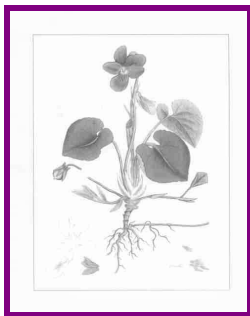
Sodelovanje slovenskih šol v projektu

Iz Slovenije sodelujejo v projektu tri šole, osnovna šola Cirila Kosmača iz Pirana, osnovna šola Gorje in III. gimnazija Maribor. Predvidena starost sodelujočih dijakov je namreč od deset do dvajset let.

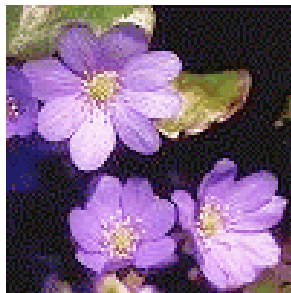
Sodelovanje dijakov III. gimnazije v projektu

Dijake drugega letnika, ki sodelujejo v projektu, smo izbrali zaradi tega, ker imajo v učnem načrtu za biologijo sistematično, v okviru katere spoznavajo rastlinski sistem. Preučevanje zdravilnih rastlin je tako poglobljanje predpisane učne snovi, sodelovanje v projektu pa nov zanimiv način pridobivanja znanja.

Primeri zdravilnih rastlin, ki jih dijaki predstavljajo v projektu:

Dišča vijolica

Jetrnik

Širokolistni trpotec

LITERATURA

Za podatke, ki so jih dijaki potrebovali pri vsebinski pripravi projekta, je bila uporabljena strokovna literatura, ki bo navedena na spletnih straneh projekta.

Projekt poteka v okviru mednarodne organizacije I*EARN (Internacional Education and Resource Network) in slovenskega zavoda MIRK (Zavod za projektno in raziskovalno delo na Internetu)

AVTORICI

Ana Hartman, profesorica biologije, diplomirala na Biotehniški fakulteti 1981, na Oddelku za biologijo.

ana.hartman@guest.arnes.si

Mateja Strašek, poučuje informatiko na III. gimnaziji v Mariboru.

mateja.strasek@guest.arnes.si